

Rubrik: Streptokockinfektioner i barnomsorgen	
Enhet/förvaltning: Smittskydd Blekinge	Huvudområde/delområde:
Ansvarig: Bengt Wittesjö	Utfärdare: Kirsti Lindström
Gemensamt med:	Version: 2024-03-22
Godkänt datum: 2021-05-21	Nästa revidering: 2025-04-01

Streptokockinfektioner hos barn är mycket vanligt och förorsakas oftast av betastreptokocker grupp A (GAS). Det är mycket smittsamt och förekommer ofta i barngrupper där flera individer kan vara asymtomatiska bärare.

Infektionen kan orsaka flera sjukdomstillstånd med varierande svårighetsgrad till exempel, halsfluss, svinkoppor, nagelbandsinfektioner, scharlakansfeber, öroninflammationer samt utdragen måttlig feber och sepsis.

Smittspridning. Bakterien sprids som droppsmitta och nära kontakt mellan människor. Smitt-överföring kan även ske via föremål – till exempel leksaker, handdukar och örngott.

Mottaglighet. Alla åldrar kan drabbas men vanligast bland barn upp till 15 år. Man kan inte räkna med immunitet efter genomgången infektion.

Inkubationstid och smittsamhet. Inkubationstiden är 1-3 dygn. Smittsamheten är som störst hos förskolebarn med symtom. I och med att man kan bära på streptokocker utan att ha symtom är det inte ovanligt att anhöriga är smittade.

Diagnostik. Snabbtest ger snabbt svar men är mindre känsligt än odling som har hög känslighet. Situationen kring hur snabbt man behöver få svaren avgör vilken metod som används inledningsvis.

Odlingsställen. Odling tas från svalg och eventuella sår. På barn under 2 år är det bättre att ta nasofarynxodling. Provtagningspinnen skall idealt svepa över båda tonsillerna men inte vidröra tunga eller mjuka gommen. Provet bör tas av läkare i samband med undersökning. Använd pannlampa.

Behandling: Barn med streptokocker behandlas av behandlande läkare på den vårdcentral barnet tillhör. Efter två dagars antibiotikabehandling kan barnet, om allmäntillståndet tillåter, återgå till förskolan.

Svinkoppor behöver i regel inte behandlas med antibiotika. Noggrann rengöring av krustorna, egen handduk, kortklippta naglar och byte av örngott är viktigt. Barnet skall vara hemma från förskolan tills blåsorna är helt torra!

Vid misstanke om utbrott på förskolan

Enstaka fall av streptokockinfektion föranleder ingen åtgärd. Bedömning görs från fall till fall om det finns behov av en utvidgad provtagning av flera barn och personal.

Börja med att kartlägga hur många som har varit sjuka/har eller har haft symtom på streptokockinfektion den senaste månaden.

På den drabbade avdelningen:

- Ges noggrann information om hygienåtgärder
- Notera all frånvaro och orsak senaste månaden
- Namnlista på barn och personal
- Ta reda på och leta efter streptokocksymtom hos barn och personal.

Diskutera med smittskyddsläkaren innan man beslutar om en intervention med odling av barn och personal. Det finns ingen anledning att ta prover på alla barn och personal på grund av oro!

1. Om bara ett fåtal i gruppen är snabbtestpositiva eller odlingspositiva: odla alla barn och personal med symtom. Behandla enligt allmänna rekommendationer.
2. En utvidgad undersökning med odling av alla barn och personal i gruppen görs om problematiken fortsätter efter behandling av de symptomatiska fallen.
3. Omgivningsundersökning/familj. Bärarskap i omgivningen är inte ovanligt. I en utbrottsituation kan det i enstaka fall vara nödvändigt att utföra en odling på familjemedlemmar till odlingspositiva fall på den drabbade förskolan. Detta sker via vårdcentralen.

Om man beslutar sig för odling av barn och personal:

- Föräldrar ska alltid informeras, helst skriftligt, innan provtagning av barnen sker.
- Bestäm var och hur provtagning ska ske (vårdcentral eller förskolan).
- Odlingar (inte snabbtest) rekommenderas.
- Meddela laboratoriet att det kommer många prov – eventuellt används gruppemiss.
- Klargör kostnadsansvaret. Provtagning av förskolebarn och personal bekostas av vårdcentral eller kommunen. Eventuell antibiotika betalas enligt vanliga regler.

Utbrottet upphör. Alla utbrott upphör så småningom. Smittkedjorna bryts ofta i samband med en långhelg, lov eller semester.

Hygienråd!

Tvätta händerna ofta

Använd flytande tvål, engångshanddukar.

Tvätta/sprita av skötbord efter blöjbyte mellan varje barn.

Rengör handtag och andra områden som man vidrör ofta dagligen.

Vistas mycket ute.

Rengör leksaker dagligen, undvik tygleksaker i en utbrottssituation.

Tvätta örngott och låt barnet ha egen handduk hemma som byts dagligen.

Ha kortklippta naglar.

Blanda inte barngrupperna.